

Stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu Záverečného účtu za rok 2013

V zmysle § 16 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, je povinnosťou VÚC po skončení kalendárneho roka údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovať do záverečného účtu VÚC a súčasne v návaznosti na § 11 ods. 2 písm. d) zákona č. 302/2001 Z.z. o samospráve VÚC v platnom znení, je samosprávny kraj povinný predložiť návrh záverečného účtu na schválenie Zastupiteľstvu samosprávneho kraja.

Hlavný kontrolór Prešovského samosprávneho kraja (ďalej len „hlavný kontrolór“) predkladá stanovisko k návrhu Záverečného účtu Prešovského samosprávneho kraja na rok 2013 (ďalej len „záverečný účet“) na základe ustanovenia § 19e ods. 1 písm., c) zákona č. 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov.

Predložené stanovisko je vypracované na základe predkladaného záverečného účtu, analýz záverečných účtov PSK predchádzajúcich rozpočtových rokov, schváleného viacročného rozpočtu na roky 2013 – 2015 jeho úprav, predložených materiálov k vypracovaniu stanoviska a poznatkov z kontrolnej činnosti.

1. Náležitosti návrhu Záverečného účtu PSK a jeho súhrnná charakteristika

Hospodárenie PSK sa v roku 2013 riadilo zákonom NR SR č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákonom NR SR č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákonom NR SR č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, nariadením Vlády SR č. 668/2004 Z.z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v platnom znení, zákonom NR SR č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov ako aj ďalšími internými predpismi a všeobecne záväznými nariadeniami samosprávneho kraja.

Predložený návrh záverečného účtu v súlade s § 16 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v platnom znení obsahuje požadované náležitosti :

- údaje o plnení rozpočtu v členení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie v súlade s rozpočtovou klasifikáciou,
- bilanciu aktív a pasív (stav majetku, pohľadávok a záväzkov),
- prehľad o stave a vývoji dlhu,

- údaje o hospodárení príspevkových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK, vr. výsledku ich hospodárenia.
- údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti

Návrh záverečného účtu za rok 2013 bol Úradom PSK spracovaný v súlade s § 16 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s pokynmi Ministerstva financií Slovenskej republiky (ďalej len MF SR). **Obsahom záverečného účtu je správa audítora zo dňa 1.4.2014**, vysporiadanie finančných vzťahov k jednotlivým kapitolám štátneho rozpočtu, vysporiadanie finančných vzťahov k organizáciám v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK a vysporiadanie finančných vzťahov k iným subjektom, ktoré sú napojené na rozpočet PSK dotáciou.

Záverečný účet obsahuje údaje o schválenom rozpočte, jeho úpravách, plnení rozpočtu príjmov a výdavkov, v členení na bežný rozpočet a kapitálový rozpočet podľa rozpočtovej klasifikácie vydané MF SR. Súčasťou záverečného účtu za rok 2013 je aj bilancia aktív a pasív, ktorá vyplynula z celkovej účtovnej závierky za rok 2013, údaje o hospodárení príspevkových organizácií, stav majetku PSK, pohľadávok a záväzkov, tvorba a použitie fondov zriadených PSK, ako aj prehľad o stave a vývoji dlhu PSK. PSK od svojho vzniku nevykonáva podnikateľskú činnosť.

Negatívom v roku 2013 bolo naďalej dodržiavanie úsporných opatrení v časti výdavkov a podiel na dani z príjmov fyzických osôb zostal aj v roku 2013 vo výške 21,9 %, a zároveň bolo podpísané Memorandum o spolupráci medzi vládou SR a VÚC-kami o konsolidácii verejných financií, v ktorom bola deklarovaná vôľa podieľať sa na realizácii zámerov stabilizácie a konsolidácie verejných financií. Dopad Memoranda na výdavkovú časť rozpočtu PSK predstavoval – 5,654 mil. € a zníženie podidlovej dane z príjmov FO, čo pre samosprávny kraj predstavovalo zníženie objemu vlastných príjmov o viac ako 4,8 mil. eur ročne, čo spolu s dopadom Memoranda znamenalo krátenie vo výdavkovej časti rozpočtu PSK o 10,454 mil. €. Preto výdavková časť rozpočtu pre rok 2013 bola zostavená reštriktívne s deklarovávaným podielom na konsolidácii verejných výdavkov s tým, že rozpočet zohľadňoval iba základné zabezpečenie nevyhnutných potrieb každej zložky financovania v rámci samosprávnych kompetencií a to v roku volieb do VÚC.

2. Rozpočet PSK a jeho úpravy

Rozpočet Prešovského samosprávneho kraja pre rok 2013 bol schválený na 21. zasadnutí zastupiteľstva PSK dňa 11.decembra 2012 uznesením č. 412/2012. Rozpočet bol navrhovaný a schválený ako prebytkový vo výške 6,867 mil. €

V priebehu roka 2013 došlo k štrnastim úpravám rozpočtu PSK, Na základe rozhodnutia samosprávneho orgánu – zastupiteľstva PSK bol rozpočet upravený štyrikrát (časť II, bod 1, písm. a), d), h), a k) materiálu; úpravy rozpočtu č. 1–4/PSK/2013), päťkrát bola realizovaná úprava rozpočtu vyplývajúca z ustanovenia § 14 zákona NR SR č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (časť II, bod 1, písm. c), f), j), l) a m) materiálu; úpravy rozpočtu č. 1–5/Z/2013) a v piatich prípadoch bola realizovaná úprava rozpočtu na základe rozhodnutia predsedu PSK v súlade s kompetenciami stanovenými v Zásadách rozpočtového

procesu PSK v planom znení, ako aj na základe delegovania právomocí zastupiteľstvom PSK v zmysle platných uznesení samosprávneho kraja (časť II, bod 1, písm. b), e), g), i) a n) materiálu; úpravy 1–5/P/2013). Úpravy rozpočtu PSK v roku 2013 sú konkrétne uvedené v písomnej časti záverečného účtu PSK.

Ku koncu sledovaného obdobia po realizovaní vyššie uvedených rozpočtových úprav je upravený rozpočet PSK k 31. 12. 2013 nasledovný:

Príjmy celkom	162 965 380 €
Výdavky celkom	156 098 380 €
z toho:	
A: Bežný rozpočet	
Bežné príjmy	154 093 975 €
Bežné výdavky	140 856 645 €
B: Kapitálový rozpočet	
Kapitálové príjmy	8 871 405 €
Kapitálové výdavky	15 241 735 €
C: Finančné operácie	4 331 000 €
Príjmové operácie	9 106 490 €
Výdavkové operácie	4 775 490 €

2.1 Bežný rozpočet

Schválený bežný rozpočet pre rok 2013 bol zostavený ako prebytkový, pričom tento prebytok bol použitý na krytie výdavkov kapitálového rozpočtu a splátok úveru. Po realizácii štrnástich rozpočtových úprav v priebehu rozpočtového roka bol rozpočet v príjmovej časti upravený na **154 093 975 €** a vo výdavkovej časti na **140 856 645 €**. Po znížení rozpočtu bežných výdavkov o **541 490 €**, ktoré predstavujú výdavky kryté príjmovými finančnými operáciami, vzniká prebytkový bežný rozpočet v objeme **13 778 820 €**. Tento prebytok bol v súlade s § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z.z. použitý na krytie schodku kapitálového rozpočtu **2 346 777 €** a na splácanie istiny úveru poskytnutého z Európskej investičnej banky v rokoch 2006 – 2009 v objeme 234 043 €.

Plnenie rozpočtu bežných príjmov za rok 2013 bolo prekročené celkom o **566 635 €**, z toho nedaňové príjmy o **415 181 €** a plnenie grantov a transferov o **611 416 €**. Rozpočet daňových príjmov nebol naplnený v objeme **459 962 €**. Prekročenie plnenia rozpočtu bežných príjmov je predmetom hospodárskeho výsledku, ktorým sa zaoberá príslušná časť záverečného účtu PSK.

Rozpočet bežných výdavkov bol schválený v celkovom objeme **134 411 000 €**. Upravený rozpočet bežných výdavkov k 31.12.2013 predstavoval **140 856 645 €**. Z uvedeného rozpočtu bolo čerpaných **139 719 279 €, čo je 99,19 %**.

Z hľadiska čerpania rozpočtu bežných výdavkov v roku 2013 boli výdavky kryté vlastnými prostriedkami PSK v objeme **73 329 366 €** a predstavujú 52,48 % z celkového

čerpania rozpočtu, prostriedkami zo ŠR (zdroj 111) v objeme **63 325 320 €**, čo je 45,32 %, mimorozpočtovými prostriedkami v zmysle § 23 v objeme **829 097 €** čo predstavuje 0,59 % a prostriedkami poskytnutými z EÚ a ŠR na financovanie projektov **2 235 496 €**, čo je 1,60%. Nevyčerpané finančné prostriedky sú predmetom hospodárskeho výsledku, s výnimkou finančných prostriedkov poskytnutých zo ŠR, ktoré boli odvedené do ŠR v rámci zúčtovania so ŠR v objeme **71 767 €** a účelovo určených zo ŠR a EÚ v objeme **977 805 €** ktoré je možné použiť v nasledujúcom rozpočtovom roku v súlade s § 8 ods. 5 zákona NR SR č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení a to na účel, na ktorý boli pridelené.

2.2 Kapitálový rozpočet

Zastupiteľstvo PSK schválilo pre rok 2013 schodkový kapitálový rozpočet PSK, a to v objeme **4 565 000 €**, v príjmovej časti to bolo **7 750 000 €** a **12 315 000 €** v časti výdavkov. Schodok kapitálového rozpočtu bol v súlade s §10 ods.7 zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov krytý zostatkami finančných prostriedkov z minulých rokov a návratnými zdrojmi financovania.

Upravený kapitálový rozpočet bol k 31. 12. 2013 schodkový v objeme – 6 370 330, čo predstavuje rozdiel medzi kapitálovými príjmami a kapitálovými výdavkami. Krytie kapitálových výdavkov **15 241 735 €** bolo v objeme **4 329 958 €** zabezpečené kapitálovými príjmami (z rozpočtu kapitálových príjmov **8 871 405 €** bol objem **4 541 447 €** použitý na úhradu splátky MUE), príjmovými finančnými operáciami **8 565 000 €** (z toho **4 965 000 €** tvorili prevody z RF a **3 600 000 €** návratné zdroje financovania, t. j. úver) a prebytkom bežného rozpočtu v objeme **2 346 777 €**.

Rozpočet kapitálových príjmov v roku 2013 bol plnený z vlastných príjmov PSK a to z predaja majetku, z kapitálových grantov a transferov, ako sú zdroje štátnej dotácie a finančné prostriedky na realizáciu projektov a z mimorozpočtových príjmov v zmysle § 23 zákona NR SR č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení.

Príjmy kapitálového rozpočtu boli v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v objeme **4 329 958 €** použité na krytie kapitálových výdavkov a **4 541 447 €** bolo použitých na splátky MUE.

Kapitálové príjmy boli v roku 2013 plnené z nedaňových príjmov (hlavná kategória 200) a to z predaja kapitálových aktív v objeme **289 298 €** a z transferov (hlavná kategória 320) v objeme **7 363 113 €**, z toho príjmy zo sponzorských darov a grantov **17 690 €** a z transferov v rámci verejnej správy v objeme **7 363 113 €**. Transfery v rámci verejnej správy boli poukázané zo štátneho rozpočtu (zdroj 111) v celkovom objeme **310 189 €**, z toho MK SR na realizáciu projektov **18 249 €**, z MPSVaRSR **91 940 €** z MŠ SR pre SOŠ, Garbiarska **KK 200 000 €** a z rozpočtu EÚ a ŠR SR na projekty v rámci štrukturálnych fondov **7 363 113 €**.

Rozpočet kapitálových výdavkov PSK na rok 2013 bol schválený v objeme 12 315 000 €. V priebehu roka bol upravený na **15 241 735 €** celkom. Rozpočet kapitálových výdavkov bol krytý vlastnými zdrojmi PSK a to prebytkom bežného rozpočtu **2 346 820 €** a z predaja majetku **289 298 €**, účelovými dotáciami zo ŠR **310 189 €**, mimorozpočtovými finančnými prostriedkami podľa § 23 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy **17 690 €**, finančnými prostriedkami z EÚ a ŠR **3 712 738 €**, prostriedkami z rezervného fondu **4 965 000 €**, a návratnými zdrojmi z MUE **3 600 000 €**.

3. Majetok PSK

Po vykonaní ročnej účtovnej uzávierky k 31.12.2013 vykazuje **PSK majetok** v objeme **246 507 555 €** z toho dlhodobý nehmotný majetok (ďalej len DNM) **3 977 140 €**, dlhodobý hmotný majetok (ďalej len DHM) **233 261 781 €** a dlhodobý finančný majetok (ďalej len DFM) **9 268 634 €**.

Porovnaním majetku so stavom na začiatku účtovného obdobia, t. j. k 01.01.2013, ktorého celková hodnota predstavovala **244 600 897 €**, došlo k zmene stavu zvýšením celkom o **+1 906 658 €**, z toho hodnota DNM sa zvýšila o **+2 266 234 €**, hodnota DHM sa znížila o **-144 569 €** a DFM o **-215 007 €**. V počiatočnom stave k 1.1.2013 sú premietnuté zmeny, ktoré sa udiali v priebehu roka, keď príspevková organizácia Školské hospodárstvo Cemjata ako samostatný právny subjekt bolo k 30.6.2013 zrušené a stalo sa organizačnou zložkou Spojenej školy, Kollárova 10, Prešov. Majetok Školského hospodárstva Cemjata je zahrnutý v majetku Spojenej školy v zmysle § 16 ods. 4 písm. c) zákona NR SR č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v platnom znení a Opatrenia MF SR z 13. decembra 2012 č. MF/19301/2012-31.

Úrad PSK k 31.12.2013 evidoval majetok vo vlastníctve samosprávneho kraja v celkovej hodnote 31 511 573 €. Oproti stavu k 1.1.2013 (30 791 116 €) došlo k celkovému nárastu majetku o **+720 457 €**. Nárast bol zaznamenaný na účte 041 – obstaranie DNM o **+2 397 986 €** a na účte 042 – obstaranie DHM o **+2 968 568 €** a to predovšetkým z dôvodu obstarania majetku v rámci projektu OPIS – Elektronizácia služieb VÚC PSK a projektov ROP pri modernizácii a rekonštrukcii objektov sociálnych a kultúrnych zariadení. Najvýraznejší pokles bol zaznamenaný na účte 021 – Stavby a to **-4 319 405 €** z dôvodu zverenia majetku zhodnoteného v rámci projektov do správy SOŠ A. Dubčeka Vranov nad Topľou, Hotelovej akadémie J. Andraščíka Bardejov, Spojenej školy T. Ševčenka Prešov, SPŠ Bardejov a SÚC PSK. Pokles finančného majetku je na účte 062 a súvisí s oceňovacím rozdielom.

Rozpočtové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK viedli v účtovnej evidencii k 31.12.2013 majetok PSK v celkovej hodnote **165 550 844 €**.

Príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK k 31.12.2013 evidovali majetok PSK v celkovej hodnote **49 445 138 €**.

4. Pohľadávky PSK

Prešovský samosprávny kraj ku koncu sledovaného obdobia vykazuje pohľadávky v celkovom objeme **1 459 614 €** z toho za Úrad PSK **98 621 €**, za rozpočtové organizácie **1 121 554 €** a za príspevkové organizácie **239 439 €**.

Porovnaním stavu pohľadávok so stavom na začiatku účtovného obdobia, t. j. k 1.1.2013, ktorých celková hodnota bola vykazovaná v objeme **4 220 987 €**, došlo k ich poklesu o **-2 761 373 €**. V počiatočnom stave boli premietnuté všetky právne zmeny, ktoré sa udiali v priebehu roka v organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK.

Pohľadávky Úradu PSK predstavujú k 31.12.2013 celkový objem **98 621 €** Oproti stavu k 1.1.2013 (**2 967 387 €**) došlo k ich poklesu celkom o **-2 868 766 €** a to najmä z dôvodu zúčtovania preddavku vo výške poskytnutému dopravcom SAD v decembri 2012 na mesiace január a február 2013 na základe zmlúv o poskytovaní služieb vo vnútroštátnej doprave.

Z celkového objemu pohľadávok k 31. 12. 2013 predstavujú pohľadávky po lehote splatnosti **108 474 €** v nasledovnom členení: Pohľadávky za zrušené NsP vo Svidníku a Humennom celkom vo výške **64 321 €**, zrušené Školské hospodárstvo Medzilaborce **4 261 €** a nájomné za byty v Sabinove spolu **12 015 €**. Pohľadávku po lehote splatnosti vo výške **11 783 €** eviduje PSK aj voči neštátnemu subjektu PRO-DIAL Levoča o ktorom Ú PSK odbor sociálny rozhodol o výmaze z registra subjektov poskytujúcich sociálnu pomoc pre nehospodárne nakladanie s finančnými prostriedkami dňom 1.4.2013. V zmysle Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom PSK sú pohľadávky priebežne vymáhané. K pohľadávkam, pri ktorých nie je predpoklad splatenia, bola vytvorená opravná položka v hodnote **22 207 €**. V priebehu roku 2013 boli odpísané nevyhľaditeľné pohľadávky za zrušené príspevkové organizácie NsP vo Svidníku v hodnote **21 202 €** a Spišskú katolícku charitu v hodnote **85 010 €**.

Rozpočtové organizácie k 31.12.2013 evidujú pohľadávky v celkovej výške **1 121 554 €**, z toho školy a školské zariadenia **293 732 €**, sociálne zariadenia **429 250 €**, Správa a údržba ciest PSK **396 422 €** a kultúrne zariadenia **2 150 €**. Porovnaním so stavom pohľadávok k 1.1.2013 (**984 130 €**) došlo k ich celkovému nárastu o + **137 424 €**, z toho školy a školské zariadenia o + **31 748 €**, sociálne zariadenia o + **95 543 €** a SÚC PSK o + **27 223 €**. Pokles pohľadávok o - **17 090 €** bol zaznamenaný za oblasť kultúrnych služieb. Najvýraznejší nárast pohľadávok bol zaznamenaný na položke 318 – Pohľadávky z nedaňových príjmov VÚC a RO o + **130 425 €** a na položke 336 – Zúčtovanie s orgánmi sociálneho a zdravotného poistenia + **31 434 €**.

Najvyššie pohľadávky v rámci oblasti sociálnych služieb evidujú najmä domovy sociálnych služieb, v ktorých sú umiestnené deti na celoročný pobyt a je im nariadená ústavná starostlivosť. Pohľadávky narastajú z dôvodu nezaplatenia úhrady za poskytovanú starostlivosť (z výživného) zo strany rodičov. Najviac detí s nariadenou ústavnou starostlivosťou je umiestnených v CSS Garden Humenné, menší počet detí s nariadenou ústavnou starostlivosťou je v DSS Ľubica, Osadné a DSS Giraltovce. Zariadenia opakovane vyzývajú rodičov na zaplatenie, v prípade neúspechu vymáhajú pohľadávky prostredníctvom exekúcie. Zároveň zariadenia podávajú podnet na trestné stíhanie pre neplnenie vyživovacej povinnosti. Ďalším dôvodom na nárast pohľadávok vzniká z tzv. ochrany príjmu (20 % sumy životného minima pre plnoletú osobu pri poskytovaní celoročnej formy sociálnej služby) a nezaplatená úhrada sa stáva pohľadávkou. Časť pohľadávok sa uplatní v dedičnom konaní, avšak narastá počet prijímateľov sociálnej služby, ktorí sú bez majetku, poberajú nízke dôchodky resp. dávky v hmotnej núdzi.

Nárast pohľadávok SÚC PSK je evidovaný voči SSC Bratislava za údržbu ciest I. triedy, ktoré vykazujeme v hodnote 305 347 €.

Z celkového objemu pohľadávok všetkých rozpočtových organizácií k 31.12.2013 sú pohľadávky po lehote splatnosti v hodnote 427 900 € (oproti minulému roku je to nárast o 48 247 €), z toho školy a školské zariadenia 81 417 €, zariadenia sociálnych služieb 344 251 € a za SÚC PSK 2 232 €.

V priebehu roka 2013 boli v rozpočtových organizáciách v zmysle zásad hospodárenia a nakladania s majetkom PSK odpísané nevyhľaditeľné nedoplatky v celkovom objeme 9 518 €.

Príspevkové organizácie ku koncu sledovaného obdobia vykazujú pohľadávky v celkovej hodnote **239 439 €**, z toho školy a školské zariadenia **152 628 €**, kultúrne zariadenia **86 811 €**. Oproti stavu k 1.1.2013 (269 470 €) došlo k poklesu stavu pohľadávok o - **30 031 €**.

Pohľadávky po lehote splatnosti za príspevkové organizácie k 31.12.2013 predstavujú hodnotu **83 390 €** (v porovnaní s minulým rokom pokles o - **20 695 €**) z toho za školy

a školské zariadenia **57 855 €**, za kultúrne inštitúcie **25 535 €**. Pohľadávky po lehote splatnosti vykazujeme tie, ktoré sú vymáhané prostredníctvom súdneho, prípadne exekučného konania a neboli uhradené kvôli platobnej neschopnosti odberateľov, prípadne boli dohodnuté splátkové kalendáre. V kultúrnych zariadeniach sú vykazované ako pohľadávky po lehote splatnosti neuhradené nájmy a prevádzkové náklady ako aj nezaplatené vstupné za odohrané predstavenia

5. Závazky PSK

PSK ku koncu sledovaného obdobia vykazuje záväzky v celkovom objeme **70 554 491 €** z toho záväzky rozpočtových organizácií **19 631 731 €**, príspevkových organizácií **2 731 349 €** a Úradu PSK **48 191 411 €**.

Porovnaním celkového stavu záväzkov so stavom na začiatku účtovného obdobia, t.j. k 1.1.2013, ktorých celková hodnota predstavovala **69 997 481 €** došlo k zmene stavu záväzkov vzrastom o **+ 557 010 €**.

Z celkového objemu záväzkov **70 554 491 €** k 31.12.2013, ktoré eviduje PSK predstavuje tvorba rezerv objem **4 473 082 €** (6,34 %). Záväzky po lehote splatnosti za všetky organizácie spolu vykazujeme v hodnote **51 257 €**, čo predstavuje pokles oproti začiatku sledovaného obdobia o **- 3 586 €** z toho po lehote splatnosti nad 60 dní **25 072 €**, ktoré neboli uhradené najmä z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov.

Úrad PSK k 31.12.2013 evidoval záväzky v celkovej hodnote **48 191 411 €**. V porovnaní so stavom na začiatku sledovaného obdobia (**47 481 101 €**) došlo k ich nárastu o **+ 710 310 €**, a to hlavne na účte 321 – dodávatelia o **+ 1 375 173 €** a to z dôvodu neuhradených faktúr v rámci projektov ROP a OPIS. Úrad PSK k 31.12.2013 eviduje záväzky po lehote splatnosti vo výške **4 950 €** voči RS media, s.r.o. v rámci projektu OPIS.

Najvyššie záväzky v rámci úradu PSK evidujeme na účte 461 – bankové úvery dlhodobé **43 432 440 €**, čo predstavuje čerpaný úver z EIB a MUE na predfinancovanie projektov EÚ. Záväzky z obchodného styku predstavujú predovšetkým neuhradené faktúry v rámci projektov ROP a OPIS, ktorý je financovaný formou predfinancovania a úhrada faktúr môže prebehnúť až po prijatí finančných prostriedkov z platobnej jednotky.

Ku koncu sledovaného obdobia vykazujú **rozpočtové organizácie** záväzky v celkovom objeme **19 631 731 €**, čo oproti stavu k 1.1.2013 (**19 866 702 €**) predstavuje pokles o **- 234 971 €**, z toho za oblasť vzdelávania **+290 612 €**, sociálneho zabezpečenia **+100 699 €**, kultúrne zariadenia **+ 2 598 €** a SÚC PSK znížila záväzky o **- 628 880 €**.

Celkové záväzky po lehote splatnosti vykazujeme v objeme **53 987 €**. Záväzky po lehote splatnosti nad 60 dní evidujeme v objeme **22 912 €**, a to výlučne za oblasť vzdelávania a sociálneho zabezpečenia. Záväzky po lehote splatnosti nad 60 dní vykazuje Hotelová akadémia Otta Brucknera Kežmarok **13 530 €**, SPŠ chemická a potravinárska Humenné **270 €**, Hotelová akadémia Prešov (znalecký posudok) a SPŠ Prešov **1 782 €** (úroky z omeškania). Zo zariadení sociálnych služieb evidujeme neuhradené záväzky po lehote splatnosti len v ZpS a DSS Humenné vo výške **7 730 €** z dôvodu nedoplatku za organizačnú jednotku Útulok na základe zúčtovania nákladov spojených s užívaním nebytových priestorov za rok 2012.

Príspevkové organizácie k 31.12.2013 evidujú záväzky v celkovej hodnote **2 731 349 €**. Porovnaním so stavom záväzkov na začiatku sledovaného obdobia **2 649 678 €** došlo k ich

celkovému nárastu o + 81 671 €, z toho za oblasť vzdelávania +**115 621 €** a za oblasť kultúry **-33 950 €**.

Z celkového objemu záväzkov za príspevkové organizácie k 31.12.2013 sú záväzky po lehote splatnosti v objeme **733 €**.

6. Peňažné fondy PSK

Prešovský samosprávny kraj mal podobne ako v predchádzajúcich rokoch aj v roku 2013 vytvorené dva mimorozpočtové peňažné fondy a to rezervný fond a sociálny fond.

Rezervný fond

Počiatočný stav účtu rezervného fondu bol k 1.1.2013 v objeme **2 684 521,71 €**. Po schválení záverečného účtu PSK za rok 2012 bol na účet rezervného fondu odvedený zostatok finančných prostriedkov v objeme **4 320 824,36 €**, čo predstavuje celkový objem príjmov za rok 2013. Výdavky boli realizované v objeme **4 766 774,11 €** pri končenom stave účtu k 31.12.2013 v objeme **2 238 571,96 €**.

Sociálny fond

Úrad PSK vedie v súlade s platnou legislatívou osobitný bankový účet Sociálny fond. Tvorba a použitie sociálneho fondu sa riadi zákonom NR SR č. 152/1994 Z.z. o sociálnom fonde v platnom znení a schválenou kolektívnou zmluvou.

Počiatočný stav účtu sociálneho fondu k 01.01.2013 bol **3 268,91 €**. Príjmy sociálneho fondu za rok 2013 boli v celkovom objeme **30 216,05 €**. Sociálny fond v roku 2013 bol použitý v objeme **30 260,85 €**, z toho na stravovanie **26 277,93 €**, na regeneráciu pracovnej sily **2 257,92 €**, na účasť na kultúrnych a športových podujatiach **800 €** a na ostatné výdavky podľa kolektívnej zmluvy **925 €**.

Zostatok sociálneho fondu Ú PSK ku koncu sledovaného obdobia, t. j. k 31.12.2013 predstavoval objem 3 224,11 €.

7. Prehľad o stave a vývoji dlhu PSK

Celkový dlh PSK s pripočítaním ostatných dlhodobých záväzkov a návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania spoločných programov SR a EÚ vykazujeme z titulu monitorovania plnenia finančných dohovorov pre EIB v Luxemburgu, ktorá posudzuje finančné zaťaženie PSK pri čerpaní návratných zdrojov financovania a plnenia podmienok ustanovených v § 17 vyššie citovaného zákona.

V ostatných prípadoch, ako aj v prípade hodnotenia vývoja dlhu PSK pre účely záverečného účtu PSK vykazujeme v súlade s platnou legislatívou SR **celkový dlh PSK 40 190 507,67 €**, čo je 26,73 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka (limit do 60 %).

Celkové ročné splátky návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov vykazujeme v objeme **304 102,71 €**, čo je 0,20 % skutočných bežných príjmov roka 2012 (limit do 25 %)

8. Výsledok hospodárenia PSK a zúčtovanie finančných vzťahov so štátnym rozpočtom

Výsledok rozpočtového hospodárenia sa zisťuje po zaúčtovaní celkových príjmov a výdavkov ako výsledok ich súhrnnej bilancie. Výsledok rozpočtového hospodárenia PSK za rok 2013 bol vyčíslený ako kladný rozdiel medzi skutočným plnením príjmov a skutočným čerpaním výdavkov rozpočtu samosprávneho kraja a predstavuje prebytok rozpočtového hospodárenia PSK v objeme **8 857 268,76 €**.

Schodok rozpočtu PSK bol zaznamenaný iba v kapitálovej časti a bol krytý zdrojmi z minulých rokov a z návratných zdrojov financovania, t.j. príjmovými finančnými operáciami. Finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov z peňažných fondov samosprávneho kraja, realizujú sa návratné zdroje financovania, ich splácanie a obstaranie majetkových účastí sú v zmysle § 10 ods. 6 zákona 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy súčasťou rozpočtu vyššieho územného celku, avšak finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu vyššieho územného celku.

Prebytok rozpočtového hospodárenia PSK v objeme **8 857 268,76 €** bol upravený o zostatok finančných operácií v objeme **4 668 754,83 €** na **13 526 023,59 €**. Po vylúčení finančných prostriedkov podľa § 16 ods. 6 zákona NR SR č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v objeme 1 049 572,09 €, z toho odvod prostriedkov do ŠR **71 766,67 €** a nevyčerpané účelové prostriedky z minulých rokov zo ŠR a EÚ **977 805,42€** vykazujeme za rok 2013 **zostatok finančných prostriedkov** v objeme **12 472 451,50 €**. V uvedenom objeme sú zahrnuté aj nevyčerpané prostriedky zo zdrojov PSK pridelené v roku 2013 na financovanie investičných akcií samosprávneho kraja. Tieto budú v roku 2014 opätovne zapojené do rozpočtu PSK na rovnaký účel a to prostredníctvom finančných operácií.

Rozpočtové hospodárenie PSK – plnenie rozpočtu PSK za rok 2013 v eur:

Rozpočet PSK	Príjmy	Výdavky	Prebytok/schodok rozpočtu
Bežný rozpočet	154 660 610,48	139 719 278,58	14 941 331,90
Kapitálový rozpočet	7 980 289,81	14 064 352,95	-6 084 063,14
Rozpočet spolu – prebytok rozpočtu	162 640 900,29	153 783 631,53	8 857 268,76
Finančné operácie – vyrovnanie schodku	8 862 855,76	4 194 100,93	4 668 754,83
z toho			
zostatok FP z predchádzajúcich rokov	541 490,79	-	
prostriedky z peňažných fondov RF	4 766 774,11	-	
návratné zdroje financovania	3 554 590,86	-	
splácanie tuzemskej istiny	-	4 194 100,93	
Prebytok rozpočtu so zostatkom FO			13 526 023,59
Vylúčenie FP podľa § 16 ods. 6 zák. č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy			1 049 572,09
z toho			
odvod zo zúčtovania finančných vzťahov so ŠR			71 766,67
účelové prostriedky ŠR a EÚ			977 805,42
Zostatok finančných prostriedkov po usporiadaní podľa § 16 ods.6 zák.č. 583/2004 Z.z.			12 476 451,50

V súlade s ustanovením § 15 ods. 1 zákona NR SR č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, finančné prostriedky objemu **12 476 451,50 €** budú prevedené na účet rezervného fondu samosprávneho kraja v plnej výške.

Konečný stav finančných prostriedkov rezervného fondu k 31.12.2013 vykazujeme v objeme **2 238 571,96 €**. Po prevode zostatku finančných prostriedkov za rok 2013 v objeme **12 476 451,50 €** budú disponibilné zdroje rezervného fondu **14 715 023,46 €**. Z uvedeného objemu je nevyhnutné v roku 2014 opätovne zaviesť do rozpočtu čiastku **727 126 €**, ktorá predstavuje nevyčerpané kapitálové výdavky z roku 2013 s účelovým určením podľa schválených investičných akcií, ktorých realizácia bude pokračovať v roku 2014.

9. Záver

Prešovský samosprávny kraj v roku 2013 zabezpečoval zákonom stanovený výkon samosprávnych funkcií, plnil základné povinnosti spojené so samostatným hospodárením a nakladaním s majetkom PSK, príjmami PSK, dotáciami zo štátneho rozpočtu a fondov EÚ, zabezpečoval výkon a financovanie prenesených a originálnych kompetencií v zmysle platnej legislatívy.

Prešovský samosprávny kraj v súlade s ustanovením § 16 ods. 3 zákona NR SR č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov predložil účtovnú závierku PSK za rok 2013 na overenie audítorom. Audit bol vykonaný v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardmi, so zameraním sa na získanie primeraného uistenia, že účtovná závierka neobsahuje významné nesprávnosti.

Záverečný účet Prešovského samosprávneho kraja za rok 2013 bol v súlade s ustanovením § 19e ods. 1 písm. c) zákona NR SR č. 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov postúpený Útvaru hlavného kontrolóra PSK za účelom spracovania odborného stanoviska k záverečnému účtu samosprávneho kraja.

Záverečný účet PSK za rok 2013 bol v stanovenej lehote, najmenej 15 dní pred jeho schválením predložený na verejnú diskusiu v zmysle ustanovenia § 16 ods. 9 zákona NR SR č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v platnom znení v nadväznosti na ustanovenie § 9 ods. 3 zákona NR SR č. 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov a to zverejnením na úradnej tabuli a na internetovej stránke PSK

Na základe uvedeného v zmysle s § 16 ods. 8 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v platnom znení **o d p o r u č á m** Zastupiteľstvu PSK uzatvoriť prerokovanie návrhu záverečného účtu Prešovského samosprávneho kraja za rok 2013 s výrokom

„Súhlas s celoročným hospodárením bez výhrad“

V Prešove 7.4.2014

Ing. Jozef Hudák
hlavný kontrolór PSK